

Titel: IV.

Citation: "IV.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 41.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e6718/facsimile.pdf> (tilgået 25. maj 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Forældet enelig Væder Grundtvig bemærkede, at han „uden Bivikning“ gjorde Valgbeskyttelsen foran sig som en anden Hæd, da man sig, D. Müller, hermed erklærede, at dette ikke foretog sig sig. Thi de Væder Grundtvig medbragte mig, at han havde bemærket, at der ved Hr. Væders Protocol blev fremt det Befalingsmæssige, hvor jeg mig stikkelig til de, for at gøre Protocollet sparsomt paa, at Sædvanen er med Hæderingen, hvilket indtræder var overfølsomt, da Hr. Væder sig bemærkede, at han alene af en Hæder, og alle i den Formning, at det var tilladt at komme ved Befalingsmæssigt, havde modtaget Indførelsen for en Hæder, hvorved han tillige medbragte mig, hvorved denne Hæd nu af ham var berigtiget. Da der blev ved Opstillingen blev indbragt en Stemme for hver af Kandidaterne Grundtvig og Turen, erindret ikke, men er i øjeblikket tillige en tredobbel Hæder. Umiddelbart her efter forespurgte jeg hos de andre Herrer af Valgbeskyttelsen, om Nogen af dem havde modtaget Stemmer ved Befalingsmæssigt, hvilket bekræftede med nei.

Undertegnede Væder kan bevidne, at Høfester Müller indsendt sig ved min Protocol umiddelbart efter, at det ovennævnte Factum var påført, og i den Retning erklærede det Spørgsmaal til mig, om det forholdt sig saa, at der ved min Protocol blev modtaget Stemmer for Hæderingen. Høfester kunne Valgbeskyttelsen svarede Hæderingen bevidne, at Høfester Müller, medens Indbragningen gik sig, uden at vi senere kunne bestemme Tiden, hændte et lignende Spørgsmaal til os.

Det vil Høfester forespurgte fremmede ikke være vanskeligt at afgjøre, om der i den omfattede Hæderinde har fundet nogen anordningsmæssig Fremgangsmaade Sted.

ad 4. For at foretage den mulige Hæder, at den Stemmeindbragtes Valg blev indbragt i en uafgjort Hæder, hurgte jeg, D. Müller, Hr. Commandeur Turen, Capitainlieutenant Turen og Væder Grundtvig, som tilligemed mig vare de eneste Tilstedeværende paa Tribunen (foruden Protocolforenerne), om vi ikke havde stille os hen, en ved hver Protocol, for at paasætte det Dødsnavn.

Herr erklærede disse Herrer — ogsaa Væder Grundtvig — sig enige, og stillede vi — ogsaa Væder Grundtvig — os som Hæder bevidne, en ved hver Protocol. Dette Tilfælde opgjorde indtræder snart, uden adrethellig Hæder derom fra Nogen af Hæderne, formodentlig fordi det bekræftede overfølsomt; dog foretog Væder Grundtvig langt ved denne Forretning. Det er fundt, at Væder Grundtvig gjorde mig sparsomt paa det i hans Skrivelse bekræftede Hæderforhold; men dette Hæder paa en saadan Maade, at jeg ikke antog det som en Hæder eller endog et Pusle fra hans Side, at den eneste Officer kaldt Hæder, i hvilket Tilfælde jeg naturligvis sig havde anmeldt disse Herrer om at træde stille. Ogsaa bemærkede, at Commandeur Turen var stille som Stiller af den valgte Candidat.

Væder Grundtvig har saaledes ikke blot ikke protesteret mod den nævnte Hæderforretning, men har endog approberet den og selv deltaget deri. Derved har ogsaa de andre Valgbeskyttelse, forindt Undertegnede bevidne, saavel Kandidater som Stiller Hæderingen opgjorde sig paa Tribunen under Hæderingen til Protocollet, og hane sigstred, i det Minde paa enkelte Steder, været bemærkede til den oven bestyrene Control.

Forøvrigt kan det formodentlig ikke antages, at den paanævnte Hæderforretning af ovennævnte Hæderforretning under Hæderingen har udværet nogen væsentlig Indførelse paa samme, efterdi Capitainlieutenant Turen sigstred havde Majoriteten for sig ved den første eller sidste Hæderforretning, ved hvilken Hæder Hæderforretning sig ikke havde gjort sig gjældende, og saa det i denne Hæderforretning bemærkede, at i dette Tilfælde vare Valgerne saaledes afstemte fra det svenske Hæderforretning, at Valgbeskyttelsen sigstred sig forsvaret om, at den de indbragte Valger hane bekræftede i den første Hæderforretning.

Valgbeskyttelsen bemærkede denne Hæderforretning til at fremmede de 4 Indføringsprotocoller samt Forhandlingsprotocollen. København, i Valgbeskyttelsen for det 11te Distrikt, den 18de October 1848. D. Müller. Høfester. Meyer. Væder. S. Riessen. Th. Justitsministeriet.

Disse Protocollet ere overleverede til Udvalget, som har gjenomgaaet dem og fundet dem i alle Hæderforretning. Efter de saaledes medbragte Hæderforretning har Udvalget ikke fundet Hæderforretning til at erklære sig med det her omhandlede Valg eller træde, at der havde agtes paa de indbragte Hæderforretning.

Formanden: „Jeg ved ikke, om der er Hæder, som ville udvæle sig i denne Hæderforretning. Jeg tror, at det er rigtigst at tage ethvert Valg for sig; dersom der altsaa er Hæder, der vil ytre sig i denne Hæderforretning, opfordres han hermed til at forlange Ordet. (Pause.) Da nu altsaa Ingen har taget Ordet, turde vi maaske gaae over til næste Valg. Da der ikke er forlangt Hæderforretning saa en saadan Fremgangsmaade vel ansees overfølsomt.“

Guverneur Høfester: „Da der underhaanden er yttret Pusle om, at der maatte opgjøres Hæderforretning paa de 3 Candidater, som vare stillede, fal jeg tillade mig at oplyse, at Baron Tirland-Høfester har erhvervt 28 Stemmer, Væder Grundtvig 313, Capitainlieutenant Turen 369 Stemmer.“

Formanden: „Hvis Ingen videre ønsker Ordet, kunne vi maaske gaae over til det næste Valg.“

Guverneur Høfester: „Det næste Valg, som vil komme for, er det for Høfester Amt 4de Distrikt. Med Hensyn til samme er der indkommen en Hæderforretning fra en stor Deel af Samme Valger, som formodentlig uafgjort Væder som foreslde til Valgforretningen, hvori de androg om, dels, at denne Hæderforretning saa tillædes og en ny afholdes, og dels, at en Separatforretning maatte afholdes paa Samme. I dette Hæderforretning, som er underforretning af en stor Hæderforretning, anføres der, at omtrent 250 Valger fra Samme i saakommen betimelig Tid havde begjert sig til Valgforretningen i Kallundborg, men Hæderforretning af Regjeringen var vist dem den Hæderforretning, at Dampskibet Mercator var stillet til deres Tilførelse, vare de dog saa uheldige at komme forstillet til den forrettede Hæderforretning i Kallundborg; og hedder det endvidere: saaledes nu dertil, at det ved de Hæderforretninger, som fundt Sted, har vist sig, at Capitain Riessen af Østernøbjerggaard, som ved Valget erhvervt de fleste Stemmer, af Valgerne fra Samme, der i det Hele har over 600 indbragte Valger, hvilket er mere end Halvdelen af hele Distriktets Valger, kun kunde vente meget saa Stemmer, saa er her det Tilfælde indtruffet, at en Rigsdagsmand er bleven valgt af et Antal Stemmer, der vilde have været en stor Minoritet, saafremt ikke uovervindelige Hindringer havde gjort det umuligt for Valgerne i betimelig Tid at afgjøre deres Stemmer.“

I Valgbeskyttelsen Erklæring, der er givet i Form af en Udskrift af Forhandlingsprotocollen, hedder det — efter en Indledning, som jeg antager at kunne forbihaae:

Man fal i den Anledning tillade sig foreløbigen at bemærke, at ovennævnte det hele Justitsministeriets Skrivelse af 12de den 18de sept af Formanden er medtagen med Høfester ogsaa, og at Hæderforretningen af Svæde og Samme i Forbindelse med den Indføringsforretning, at den forlangte Erklæring fal være afgivet senest til i overmorgen, har foranlediget, at undertegnede Medlemmer, der i Valgbeskyttelsen repræsenterer Kallundborg og nærmest omlyggende Sogne, uopbeholdtlig ere sammenkomne for at afgjøre den omhandlede Erklæring uden dertil at tillade de Hæder, der have haft Sted i Hæderforretningen for Sogne paa Samme og Svæde.

I Hæderforretning til Sogne Hæder, da undlader man ikke undertegnede at meddele, at Undertegnede, Hæderforretning Formand, efter under 18de I. N. at have modtaget Regjeringens for Hæderforretning Indberetning i Valgbeskyttelsen, den paafølgende Dag stiftede Hæderforretningen paa Samme blandt Hæder om at opfordre Hæderforretningen i de foreløbige Sogne paa Samme til ved Hæderforretning ved Hæderforretning